

**Magiczny
Kraków**

Przed nami 14. Festiwal Conrada

2022-04-28

Hasło przewodnie tegorocznego Festiwalu Conrada można rozumieć na różne sposoby: WSPÓLNOTY to zarazem szanse i zagrożenia. Między innymi o tym mówili organizatorzy i goście podczas konferencji prasowej festiwalu w dawnym budynku dworca PKP w Krakowie. Najważniejsze wydarzenie literackie w Polsce odbędzie się w dniach 24-30 października. Tradycyjnie zakończy je Gala Nagrody Conrada - laureatkę bądź laureata wskaże kapituła, do której dołączyli nowi jurorzy. Zaplanowano również całoroczny cykl spotkań z cenionymi autorami i autorkami. Jednym z gości będzie Abdulrazak Gurnah, urodzony na Zanzibarze brytyjski pisarz uhonorowany Nagrodą Nobla za rok 2021.

- Festiwal Conrada po dwuletniej przerwie spowodowanej pandemią powraca do spotkań z publicznością twarzą w twarz, bez pośrednictwa ekranów - mówiła dyrektorka KBF Magdalena Doksa-Tverberg.

- Nie bez powodu dzisiejsza konferencja odbywa się w budynku krakowskiego dworca. To miejsce stało się symbolem naszej solidarności z Ukrainą, ale też żywym dowodem tego, jak plastyczne i otwarte może być nasze rozumienie wspólnoty. Festiwal Conrada to przede wszystkim spotkania pisarek i pisarzy z całego świata z publicznością, która zawsze wydawała mi się niezwykła, z jej zaangażowaniem, energią i uważnością. Dziś bardziej niż kiedykolwiek potrzebujemy rozmowy i podjęcia próby zrozumienia otaczającego nas świata. To moment, kiedy otwieramy się na uciekających przed wojną Ukraińców. Również na festiwalu chcemy wspólnie budować przestrzeń dialogu. Z tego powodu wszystkie spotkania z pasma głównego festiwalu będą tłumaczone na język ukraiński - dodała Magdalena Doksa-Tverberg.

Hasło przewodnie: WSPÓLNOTY

- Słownik podpowiada, że wyraz wspólnota posiada trzy znaczenia. Po pierwsze, odnosi się do cechy współdzielonej przez pewną grupę. Po drugie, oznacza to, co zespala i łączy jakieś elementy w zbiór. I wreszcie po trzecie, wskazuje na grupę osób związanych tym samym rodowodem, jedną kulturą lub podobnym celem - mówił dyrektor programowy Festiwalu Conrada Grzegorz Jankowicz. Jak zauważył, pozornie oczywiste pojęcie wspólnoty wywołuje szereg wątpliwości niedających się łatwo rozstrzygnąć.

Ich wagę podkreślał profesor Michał Paweł Markowski, dyrektor artystyczny Festiwalu Conrada: „Czy wiemy na pewno, czym są wspólnoty i jak działają? Z jakiego powodu powstają i z jakiego powodu znikają? Czy wspólnota z definicji jest czymś wartościowym? Jak określamy to, co jest we wspólnocie wspólne? Czy przynależność do wielu wspólnot jest czymś nagannym czy pożądanym? Czy można się ze wspólnoty wypisać? Kiedy wolno ją krytykować? Co się dzieje, gdy interesy wspólnoty przedkładamy nad interesy jednostki? Czy wokół literatury może zawiązać się jakakolwiek wspólnota? Czy powstaje ona wokół autorów, książek, idei, wizji świata, a może tylko z chęci bycia razem, w określonych okolicznościach?”.

Odpowiedzi na te pytania będziemy poszukiwać wraz ze znakomitymi pisarkami i pisarzami

**Magiczny
Kraków**

zaproszonymi do Krakowa. Chociaż główna część festiwalu tradycyjnie odbywa się jesienią, w dniach 24–30 października, to całoroczny cykl rozmów pod hasłem NATURA PRZYSZŁOŚCI zaczyna się już w maju. Jest to odpowiedź na głosy publiczności wskazującej na potrzebę częstszych spotkań z literaturą na najwyższym poziomie.

Goście zagraniczni

Festiwalowi towarzyszyć będzie cykl spotkań online, a wśród jego gości znajdzie się Abdulrazak Gurnah. Ten brytyjski pisarz i emerytowany wykładowca Uniwersytetu w Kent został uhonorowany Literacką Nagrodą Nobla w 2021 roku. Urodził się na Zanzibarze, wyspie u wschodnich wybrzeży Afryki targanej w XX wieku przewrotami, rewolucjami i konfliktami, z której w latach sześćdziesiątych uciekł do Anglii. Jego zainteresowania naukowe i tematy podejmowane w twórczości związane są z doświadczeniem uchodźstwa, rozdarcia między kulturami, budowania tożsamości i życia w nowym, obcym miejscu. Spotkanie będzie można obejrzeć na Facebookowej stronie Festiwalu Conrada oraz na platformie PLAY KRAKÓW.

Jesienią, już w formule stacjonarnej, porozmawiamy z włoskim filozofem Robertem Esposito, który zasłynął oryginalnymi koncepcjami wspólnoty oraz biopolityki (to złożone pojęcie oznacza relacje między władzą a żywymi istotami i ich środowiskiem naturalnym). Obecnie wykłada w prestiżowej Scuola Normale Superiore w Pizie. Esposito wielokrotnie nawiązywał dialog z filozofami i filozofkami z różnych krajów. W przekładzie na język polski ukazały się jego Pojęcia polityczne. Wspólnota, immunizacja, biopolityka.

Festiwal Conrada gościć będzie także Carmen Marię Machado, pisarkę i wykładowczynię Uniwersytetu w Pensylwanii. Jej teksty publikowane są na łamach tak prestiżowych czasopism jak „New Yorker” czy „New York Times”. Tematy, które porusza w opowiadaniach, dotyczą cielesności kobiet i kontroli nad ciałem. Szerokie zainteresowanie wzbudziła powieść autobiograficzna W domu snów (In the Dream House) stanowiąca analizę toksycznego związku, ale i stereotypowej percepcji związków lesbijskich. W swojej twórczości Machado łączy realizm z elementami fantastyki i realizmu magicznego. Została nagrodzona między innymi Bard Fiction Prize, Lambda Literary Award w kategorii Lesbian Fiction oraz John Leonard Prize przyznawaną przez National Book Critics Circle.

Udział w festiwalu potwierdziła również Eva Meijer, holenderska pisarka, artystka plastyczka oraz autorka tekstów piosenek i ich wykonawczyni. W 2017 roku na Uniwersytecie w Amsterdamie obroniła doktorat z filozofii, za który została nagrodzona Praemium Erasmianum Dissertation Prize. Zainteresowania Meijer koncentrują się na kwestiach związanych z językiem i sprawiedliwością społeczną, a także komunikacją zwierząt. Jest autorką dwunastu książek, które zostały przetłumaczone na osiemnaście języków i nominowane do wielu nagród literackich. Po polsku ukazały się: Granice mojego języka, Dom ptaków, Języki zwierząt, a także Zwierzęta mówią. W stronę demokracji międzygatunkowej.

Prestiżowa nagroda dla debiutantów

Nagroda Conrada, przyznawana od 2015 roku za najlepszy debiut, należy dziś do najważniejszych laurów literackich w kraju. Jest częścią miejskiego programu Kraków Miasto Literatury UNESCO,

**Magiczny
Kraków**

stanowi wspólne przedsięwzięcie Miasta Krakowa, KBF i Fundacji Tygodnika Powszechnego. Zwycięzca lub zwyciężczyni konkursu otrzyma statuetkę i nagrodę finansową w wysokości trzydziestu tysięcy złotych; nagroda obejmuje także miesięczny pobyt rezydencjalny w Krakowie oraz kampanię promocyjną wyróżnionej książki na łamach „Tygodnika Powszechnego”.

– Festiwalowe wyróżnienie jest wsparciem dla debiutujących pisarek i pisarzy na różnych etapach ich pracy i, co ważne, pozwala zobaczyć nowe twarze i usłyszeć nowe głosy. Miasto Kraków, jako fundator Nagrody Conrada, tworzy przestrzeń dla świeżych, nieoczywistych narracji. I chociaż debiutanci i debiutantki dopiero dają się poznać szerokiej publiczności, to już prezentują twórczość dojrzałą i inspirującą – mówił Robert Piaskowski, pełnomocnik prezydenta Krakowa ds. kultury.

Dotychczas Nagrodę Conrada otrzymały Liliana Hermetz, Żanna Słoniowska, Anna Cieplak, Weronika Gogola, Olga Hund, Dorota Kotas i – obecna na konferencji – Elżbieta Łapczyńska. Wszystkie laureatki tworzą dalej, nakładem największych polskich wydawców opublikowały kolejne książki. Kapituła do 30 kwietnia oczekuje na zgłoszenia, które kierować mogą autorzy i autorki oraz wydawcy. Pięć nominowanych tytułów poznamy 3 października, a laureatkę bądź laureata – 30 października podczas Gali Nagrody Conrada w Centrum Kongresowym ICE Kraków.

Nowi jurorzy

– Fundatorzy i organizatorzy Nagrody Conrada dbają o to, by krakowskie wyróżnienie było przyznawane przy zachowaniu najwyższych standardów – podkreślał Grzegorz Jankowicz. – W tym roku osoby powołane do kapituły zostały poproszone, by w trakcie trwania kadencji nie wykonywały podobnej pracy na rzecz innych polskich wyróżnień literackich. Spotkało się to z pełnym zrozumieniem.

Kapitułę Nagrody Conrada tworzy różnorodne grono krytyczek i krytyków. W tym roku dołączają do niego: Julia Fiedorcuk (pisarka, poetka, tłumaczka i wykładowczyni w Instytucie Anglistyki Uniwersytetu Warszawskiego), Monika Ochędowska (dziennikarka publikująca na łamach „Dwutygodnika” i „Tygodnika Powszechnego”), Olga Stanisławska (eseistka, kuratorka i autorka reportaży o Afryce i Bliskim Wschodzie) i Błażej Warkocki (krytyk literacki i wykładowca w Zakładzie Antropologii Literatury na Wydziale Filologii Polskiej i Klasycznej Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu). Wśród jurorów są także związani z festiwałem od lat: Urszula Chwalba (dyrektorka wykonawcza Festiwalu Conrada i kierowniczka Działu Literackiego w KBF), Grzegorz Jankowicz (filozof literatury, tłumacz, redaktor działu Kultura „Tygodnika Powszechnego”, dyrektor programów literackich Fundacji Tygodnika Powszechnego) i Joanna Szulborska (teatrolożka, nauczycielka akademicka i menedżerka kultury). Przewodniczącym kapituły jest profesor Michał Paweł Markowski (teoretyk literatury, wykładowca University of Illinois w Chicago, gdzie kieruje wydziałem Polish, Russian, and Lithuanian Studies).

Organizatorami Festiwalu Conrada są Miasto Kraków, KBF i Fundacja Tygodnika Powszechnego. Wydarzenia programu głównego oraz pasma towarzyszącego odbędą się stacjonarnie w Krakowie. Nagrania będą udostępniane na kanale KBF w serwisie YouTube, na Facebookowych stronach Festiwalu Conrada i „Tygodnika Powszechnego” oraz na platformie PLAY KRAKÓW.

**Magiczny
Kraków**

Kanały Festiwalu Conrada: conradfestival.pl, facebook.com/ConradFestival,
instagram.com/conrad.festival